

5

Hans Sachs

MASOPUSTNÍ ŠPRÝMY

Přeložil Rudolf Mertlík

Translation © Rudolf Mertlík - Jaroslava Mertlíková
dědic 1992

c/o DILIA Praha

Obsahuje: Spravedlivého nepálí
Posel z ráje
Kocourkovské právo
Zlodějská historie
Žárlivý sedlák v očistci

av
30

Osoby:

Selka

Kmotra

Sedlák

- Selka /přichází a praví/
Jsem se svým mužem čtyři léta,
však po mé lásce je už veta,
dřív byl mi mnohem milejší -
už v srdci zhas cit dřívější.
Ach, vědět na kom vina leží!
Má kmotra, hle, sem právě běží!
Je stará již a všeho znalá;
což abych jí se pozeptala;
co příčinou je odcizení
a zbavila se pokušení?
- Kmotra /vejde a praví/
Co mluvíš si tu v tajnosti?
- Selka Mám, milá kmotra, starosti.
Můj muž mi není věrný, zdá se,
snad za jinými toulává se,
no, poraďte mi, prosím vřele.
- Kmotra Toť provinění v skutku smělé!
- Selka Nu, radte jak to vyzvědět!
- Kmotra Já nevím, ale právě teď
mě napadlo, že zvyk byl kdysi,
když obviněn byl někdo kýmsi
a nevinu chtěl prokázat,
měl železo nést žhavé snad
jen v holé ruce z kruhu ven.
Tím dokázal, že nevinen,
když neucítil palčivost
a popálení zůstal prost.
Nu, zaříd to, než naděje se,
ať železo i tvůj muž nese,
hleď přemluvit ho, ať to zkusí!

Selka To jistě se mi zdařit musí:
znám lkát a vzdychat plna lsti,
ač není v srdci bolesti -
ten udělá, co budu chtít.

Knotra Ba, proved to! Však zticha být,
ať lapíš toho záležníka
a doběhneš ho, jak se říká.
Jde právě nyní sam tvůj muž,
já odejdu, ty začni už.

/Odchází. Selka se posadí a po-
depře si bradu rukou/

Sedlák /přichází a praví/
Co sedíš, ženo, takhle v smutku?

Selka Víš muži, důvod já mám v skutku:
mně jakás úzkost v srdci loží,
tu jiný moh by sejmut stěží
krom tebe, ty můj milovaný.

Sedlák Věř, ve všem pomoc máš z mé strany,
když bude to v mé možnosti.

Selka Tož povím pravdu v žalosti:
můj milý muži, zdání mám,
že já tě víc už nepoutám,
že ty si jiné namlouváš.

Sedlák Ty domnění, že tohle máš?
Či snad ses něco dověděla?

Selka Ne, ne tak, abych pravdu děla,
ty však už ke mně nejsi vlídný
a laskavý jak v první týdny;
tím také moje láska strádá,
že už tě skoro nemám ráda -
tvá nevěra vše zavinila.

Sedlák Měj trpělivost, moje milá!
Je láska v hloubi srdce skryta,
den tolik strastí, dřiny skýtá,
že šprým a žert se ztrácí kamsi.
Pust z hlavy, že snad namlouvám si,
mám zbožnou duši nevinátka.

Selka Žes záletník, já myslím zkrátka.
Hleď získat nějak očištění
a pak se zbavíš podezření.

Sedlák /zdvihne ruce k přísaze/
Slyší přísahu mou uváženou,
že s žádnou krásnou mladou ženou
jsem nezhřešil ni trošičku!

Selka To nestačí mi, mužičku!
Snáz přísahat, než lámat ledy.

Sedlák Co, milá ženo, žádáš tedy?

Selka Tím nevinu svou prokážeš,
nést žhavý kov když dokážeš.

Sedlák To rád já, ženo, udělám!
Ať kmotra ihned přijde k nám
a železo dá do žáru,
jsem hotov k soudu postaru.
Chci očistit se na dožítí
a kmotru svědkem učiniti.

/Selka odchází/

To jistě brouka v hlavě mívá
má žena, když mě podezřívá,
chtíc železo mi žhavé dát,
čímž nevinu mám prokázat,
že nezhřešil jsem jednou ani.
Ach, to mě v srdci mrzí na ni,
já nestaral se odjakživa,
zda nevěrná či věrná bývá.
Zde užít lsti jsem jistě v právu:
tož dám si tajně do rukávu
zde vhodnou třísku k ochraně -
tu spustím si pak do dlaně,
dřív než by mi kov odnést daly,
a železo mě napopálí.
Tím dokážu že čestný jsem.
Už jdou sem s žhavým železem.

Kmotra /nese v kleštích žhavé železo a praví/
 Je žhavé, dej vám štěstí Bůh!
 Kol udělejte velký kruh!
 Když zprostřed ven jej odnesete
 a popálen jím nebudete,
 tím nevina je zaručena,
 jak přeje si to vaše žena.

Sedlák Pryč odtud, kruh ať opíši
 a kmotra ať si pospíší
 dát železo sem na stoličku.
 A hřeším-li, ať za chvíličku
 mám místo ruky uhlí černý,
 až pozná se, zda nejsem věrný.

/Vezme železo do ruky, vynese
 jej z kruhu a praví/

Dál budeš, ženo, jistá věru,
 že nevinen jsem v tomto směru,
 že nevěrný jsem nebyl dohoda,
 neb železo jsem žhavé odnes
 a nespálenou ruku mám.

Selka Sem ruku, ať se podívám!

Sedlák Nu, hleď, jak hladkou ruku mám,
 ni spáleninky není tam.

Selka /si prohlíží mužovu ruku a praví/
 Máš pravdu, muži, vidím právě,
 nu, zvítězil jsi ve vší slávě.

Sedlák Když nevinu mou nyní znáš,
 vše před kmotrou ať odvoláš!

Selka No, mlč už, mlč jen, hodným zvu tě,
 už obviňovat nebudu tě.

Sedlák Když nevinu mou připustila,
 teď zkusím, zda i ty, má milá,
 jsi byla věrná od začátku
 a nezhřešilas od dob snatku...
 Ať pomůže tu kmotra znovu
 a do ohně dá ten kus kovu;
 jak železo pak zčervená,
 ať přinese je stařena

a ženě mé ať nésti dá je,
ať vidím též, zda počestná je.

Kmotra A z čeho ženu vinit chceta?
S tím železem to odřekněte!

Sedlák A z čeho ona vinila mě?

Selka Jen pošetilost dohnala mě,
můj nejmilejší, slyš mě přeci!

Sedlák Ať železo je, kmotra, v peci,
zde nepomohou prosby, lkaní!

/Kmotra odchází s železem/

Selka Můj milý muži, nevíš ani,
jak miluji tě z celé duše.

Sedlák Tvůj skutek mluví, řeč zní hluše,
vždyť železo jsem musel vzít!

Selka Ach, muži, hleď to ukončit,
měj důvěru a věř mi jen,
mně, najcudnější ze všech žen,
ať nemusím nést kov ten žhavý!

Sedlák Nač bráníš se? Proč nářek lkavý?
Když nevinná jsi náležitě,
to železo přec nespálí tě
a prokážeš svou ženskou čest.
Tak mlč a konec prosb jest!

Kmotra /přináší žhavé železo, klade je na stoličku
v kruhu a praví/
Má milá, ten kov rozžhavený
ať dosvědčí vám cudnost ženy.

Sedlák Jdi k železu a měj se k činu!

Selka Chci, mužičku, ti přiznat vinu -
Ach, prosím tě, můj nejmilejší,
já kdysi tajně - kaplan zdejší -
no, s tím jsem se ti zapomněla.
Kéž odpuštění tvé bych měla
a železo mě nespálilo!

- Sedlák To čertovo je věru dílo!
Ty sama hříšně miluješ?
Vem železo a hned s ním běž,
já odpouštím ti z fary toho...
- Selka Můj milý muži, prosím mnoho,
ach, myslí na mě ve věrnosti
a ještě dvou mě mužů zhosti,
v jichž náruči jsem také byla.
- Sedlák Tvá láska proto polevila,
žeš měla radši tři než mě.
Nu, styď se za to upřímně!
Tys cudnou, zbožnou, zdát se chtěla,
mě s železem jsi procháněla;
však přesto všechny tři ti slovim,
jen železo nést nepolevím.
- Selka /sepne ruce a říká/
Slyš, muži, ještě jedno přání:
Mám poklad, o němž nevíš ani.
Já šidila se, skromná byla
a mnoho zlatých ušetřila;
ten poklad dám ti v upřímnosti,
jen ještě čtyř mě mužů zprosti,
pak železa se chopím již.
- Sedlák Že před kmotrou se nestydiš!
Jak, coudro, bych tě nazvat měl?
Tys tajně, abych nevěděl,
fuť, s tolika se zapomněla!
- Selka Jen sedm jsem jich celkem měla.
- Sedlák Měl celý tucet být jich snad?
Však o těch sedmi mlčím rád -
- v tom počtu nejsem, rozumí se -
ty železem však očisti se
již za ty všechny tvoje milce -
- Selka Hned, milý muži ve chvílince...
Leč krom těch sedmi, jež jsem měla,
pár chasníků jsem zamlčela -
mám železo i za ně vzít?
- Sedlák Už ani slovo! Zticha být!
A vem je, dokud rozžhaveno
a z kruhu ihned nes je, ženo,
ať podle toho poznám sám,
jak počestnou já ženu mám.

Selka Ach, kmotra, vy jej za mne neste!

Kmotra To nelze přec! A potom vězte,
že ruce bych si popálila
a o kůži bych lehčí byla,
též nebyla jsem cudná v mládí.

Sedlák Ty ničemnice, plémě hadí,
vem železo a nes je sama,
sic vydechneš mi pod rukama,
jak hřbet ti zmydlím po zásluze.

Selka Až syčí, jak je žhavé tuze!
Když nemůže však jinak být,
chci bez odporu již je vzít.

/Zdvihne železo, chce jít
z kruhu, ale dá se do hlasi-
tého nářku; železo upustí
a kvílí/

Ach, ouvej, ruka, božítku!
Až na koneček kořínků
zle kůži jsem si popálila.

Sedlák Hleď ohavo, mněs nevěřila,
a teď lze spatřit v plné záři,
jak kůže s chloupky se ti škvaří,
ach, zmlácena bys býti měla.

Selka Svým bratrům bych to pověděla!

Kmotra Jen mlčte už a zmizte v chvatu,
svou hru jste zcela prohrála tu -
tak jednat, což se nezhnusí?
Teď sladké dřívko do pusy
a struny lépe vyladte si,
sic hrozný duch vás v noci zděsí
a potrestá vás za hřích, matko!

Sedlák Má žena mě má za telátko.
Jak cudnou se ctnostnou dělá,
jak kdyby v kalu nevězela -
mě do úzkých hnát zatoužila,
až prokouk jsem, jak zbožná byla.

Až tam to sama přivedla
vždy žárlivostí posedlá,
ač měla ve cti mlčet spíš.

Kmotra Sám na sebe to vemte již,
 buď kmotřence vše odpustíno
 a my si pojďme nalít víno -
 kdo z nás se nikdy nezapomněl?

Sedlák Ba, odpustit bych všechno to měl!
 Když ona hřích, já hříšky mám,
 a mluvit jinak - lhal bych sám.
 Jen zaručte se, kmotra, za ni,
 že moje žena do skonání
 už tohle nikdy neučiní!

Kmotra Tak jest! A hodně štěstí nyní!
 Dám záruku vám na to skrytě.
 Dnes radujme se náležitě!
 Vy ženu svou vší viny zbavte
 a novou svatbu spolu slavte.
 Všech trampot s žhavým železem
 být prost, Hans Sachs rád přeje všem.

Osoby:

Potulný žák

Sedlák

Selka

Selka Jak často vzdech a žal mě dusí,
když na minulost vzpomenu si,
než mého muže smrt si vzala.
Jak vroucně jsem ho milovala
a stejně tak měl on rád mě.
Žil tiše, prostě, pobožně...
Ach, s ním má radost zemřela,
ač nového mám manžela.
Ten prvnímu však roven není:
jen hromadí a strádá jmění,
je skrblik, chce jen bohat být,
však neradostno je s ním žít.
Můj starý byl pln laskavosti,
ať Bůh mu žehná na věčnosti!
Mít možnost číms mu prospěti,
já učiním tak v zápětí.

Potulný žák /vejde a praví/:

Já přišel k tobě, matko milá,
zda trochu bys mě pohostila
a vlídně dala dárek malý.
Já umění jsem mnoha znalý,
neb pročtl jsem celé svazky,
ba poznal jsem i "Horu lásky"
a záletníků zhléd tam davy.
Já žák jsem, matko, tulák pravý,
jenž sem tam bloudí světa kraj
a nejvíce, kde věd je ráj -
tam před nedávnem byl jsem časem.

Selka Ach, co to, pane, zaslechla jsem,
vy z ráje ke mně přicházíte?
Já chci se zeptat, nu, to víte,
zda muže mého jste tam zřel.

On odešel mi, bohužel,
je mrtev, rok už tomu bude.
Že prostý byl on vždy a všude
a zbožný, jistě je teď v ráji.

Žák Tam davy duší spočívají,
však poznal bych ho, kdybych znal,
v čem na věčnost se ubíral,
nuž, popište mi oděv jeho!

Selka To není nic tak obtížného:
tož modrý klobouk tehdy měl
a vetchou plachtu na postel,
když kladli jsme ho do země.
Šat jiný neměl, věřte mně,
já po pravdě to říkám vám.

Žák Aj, milá paní, toho znám!
On bez bot chodí zasmušile,
je bez kalhot a bez košile,
ten modrý klobouk vždy však nosí
a do plachty se halí bosý,
tak jak byl tehdy pohřben asi.
Když druzí slaví hodokvasy,
on toužebně se dívá, paní,
neb ani krajcar nemá v dlani
a z almužen se sotva nají,
jež ostatní mu duše dají -
ten zle se tam má, na mou duši!

Selka Můj muži, tebe bída kruší,
ty krajcar nemáš k přilepšení,
ach, to mě bolí k usoužení,
žes ty tak núzný mezi všemi!
Můj milý pane, řekněte mi,
zda do ráje se navrátíte?

Žák Hned zítra půjdu, ať to víte,
a za dva týdny budu tam!

Selka Ach, pane, já k vám prosbu mám,
vzal byste něco pro něho?

Žák Jak rád dle přání vašeho,
co poslat chcete, jen mi dejte!

Selka Jen chvilku, pane, posečkejte,
než něco snesu, jsem tu hnedka.

/Odejde/

Žák No, to je ale hloupá tetka!
Však je to dobře, mne co tkne se!
Když peněz dost a šaty snese,
to štěstí na mě usměje se!
Pak vytratím se rychle z domu,
než natrefí se sedlák k tomu,
on moh by zkazit celou věc -
já po starém chci dědit přec!

Selka /přináší balík a praví/
Vy dobrým poslem budete!
Zde dvanáct zlatých přijměte,
jež dávnou jsem si uložila
a ve chlévě je venku kryla.
Ten balík též si někam dejte
a v ráji potom odevzdejte
vše muži mému na věčnosti.
On kabát přijme s dychtivostí,
svůj šátek, blůzu, faldovačky
i nůž a gatě, podvlékačky,
má košili, má tašku tem -
a příště víc už uchystám.
Zvlášt bez peněz ho nechci nechat.
Teď, pane, cestou račte spěchat,
ať brzy jeho nouze zmizí.
Byl prostý, zbožný, srdce ryzí,
on z obou je mi milojší.

Žák /přijímá balík/
No, to se váš muž potěší,
až s ostatními někde venku
si ve svátek dá vína sklenku
a ve hře najde kratochvíli!

Selka Jak zdržíte se, pane milý,
než odtamtud mi zprávu dáte?

Žák Hned nepřijdu, to přece znáto,
že cesta těžká, daleká.

Selka Ach, jak se on pak načeká,
 zas nebude dost peněz, mítí
 tam na hru, koupel, na napití -
 pár grošů ještě přidám, víme?
 A pak, až po žních vynlátime,
 zas peníze si stranou dám
 a ve stáji je zakopám,
 jako i tyhle jsem tam skryla
 a před pantátou zatajila.
 Zde máte tolar spropitného
 a pozdravujte muže mého!

/Žák odejde. Selka se dá do
 hlasitého zpěvu/

Sedlák /přichází a praví/
 Čím to, žes takto veselá?
 Co pěkného jsi zvěděla?

Selka Mám radost, muži, velikou,
 ta radost buď také tvou.

Sedlák No, řekni, kdo ti učaroval?

Selka To zázrakem bys pojmenoval!
 Žák potulný sem přišel z ráje,
 má radost z toho úžasná je,
 neb s mužem mým se v ráji vídá.
 Však souží ho prý velká bída,
 jak vyprávěl mi onen žák.
 Má jen ten klobouk, ubožák,
 a plachtu - dál však ani zlatku,
 je bez kalhot a bez kabátku,
 ach, věřím, že jen to má dnes,
 co do hrobu si s sebou nes.

Sedlák To abys něco zabalila...

Selka To už jsem právě učinila.
 Já poslala mu rozmilý,
 pár bot a gatě, košili,
 též kabát a pak drobných v šátku
 jsem na útratu dala zlatku.

Sedlák Tes učinila dobře, věru!
 A v kterém odtud táhl směru
 ten chlap, co vše to dodat měl?

Selka Tam po té dolní cestě šel;
kol krku, jak jsem viděla,
mu žlutá taška visela
a ranec nesl přes rameno.

Sedlák Tos uvážila dobře, ženo,
však málo peněz poslala jsi.
Jak dlouho by z nich žil tam asi?
Dej osedlat mi koně hned,
já za žákem se pustím v let
a deset zlatých přidám k tvým.

Selka Já děkuji tí srdcem svým,
žeš tolik laskav k nebožtíku.
I tobě jednou místo díků
já ráda pošlu celé věno.

Sedlák Nech zbytečných těch žvástů, ženo!
Dej rychle sedlat, sic mám strach,
že zmizí mi kdes v bažinách.

/Selka odejde/

Ach, bože, bože, co s tou ženou,
tak tupou, veskrz omezenou!
Tak hloupý, blízký bláznivosti
snad není nikdo ve farnosti.
Lstným žákem ta se podvést dala
a šaty po něm odeslala
a též pár zlatých muži svému,
již před rokem zde pohřbenému!
Já za žákem se pustím hned
a pořádně mu zmydlím hřbet.
Pak povalím ho, lotra, na zem,
šat s penězi mu vezmu rázem,
pak domů zpět, ať zví i žena,
jak pádná je pěst napřažená!
Ať trochu modřin jí to stojí,
nož pozná lépe hloupost svoji.
Mé štěstí všechno zničila -
ach, že se mi kdy líbila,
to navždy bude mrzet mě.
Kéž ztrestána je patřičně!

Selka Kůň osedlám, již nasedej
a Bůh ti šťastnou cestu dej!

/Oba odejdou/

Žák

/přijde s rancem/
 Dnes štěstíčko mi věru přálo,
 když kořisti mi tolik dalo.
 Teď snesu v zimě mráz a sních.
 Ó kéž by víc žen bláznivých
 mě k rajským službám použilo!
 Byt všechny chytré - zle by bylo!
 Ach, hrome, co se v dálce zračí?
 To jezdec ke mně rychle kvačí!
 Ó běda, to je sedlák, zdá se,
 a jistě po mém ranci pase.
 Ten balík rychle uschovám,
 zde za křovisko si ho dám.
 A jezdec s koněm přes močál
 se nedostane odtud dál.
 Tam u příkopu sléztí musí:
 Už slez. Teď pusou uzamknu si,
 svou tašku strčím za košili,
 sic poznal by mě v první chvíli,
 a o hůl opřen budu stát,
 jak někoho bych čekal snad.

Sedlák

/přichází s ostruhami/
 Můj milý, kéž bys štěstí měl!
 Jít nikoho tus neviděl?
 Či šel tu někdo s taškou žlutou,
 již měl kol krku zadrhnutou
 a modrý ranec na zádech?

Žák

Ba věru, viděl. Měl však spěch,
 hnál přes močál tam v lesní kout,
 však moh byste ho dostihnout.
 Pot z něho tekla, jak se dral,
 jen funěl a dech popadal,
 měl těžký balík přivázan.

Sedlák

To jistě on je, pro pět ran!
 Můj milý, koně pohlídej mi,
 já dám se za ním kalužemi
 a toho lotra zkrvavím,
 že nad životem zalká svým.
 Ten nepřijde už k zpovědnici!

Žák

Já čekám zde. Má po silnici
 se jeden kněz tu kolem brát;
 tož pohlídám vám koně rád,
 než vrátíte se bažinou.

Sedlák

Zde přijmi krajcar odměnou,
že u koně mi postojíš.

/Odejde/

Žák

Jen bez starosti jděte již,
nic nestane se koníku...
Ten kůň mi vhod, jo, chlapíku!
A přiznám rád, že v každém směru
mi štěstí dneska přeje, věru.
Mně selka kabát, gatě dala,
pár bot a koně osedlala,
jejž on mi přidal. Od té chvíle
já budu jezdit na kobyle,
on pěšky, dobrák od kostí -
však ví, že smrdím leností.
A kdyby, žití nechaje,
on ubíral se do ráje,
já poselství bych na se vzal
a zas bych na tom vydělal.
Leč kdybych tady dále seděl
a sedlák by pak všechno zvěděl,
on v blátě by mě rozšlapal
a šat i zlatky by mi vzal.
Hned na koně si vyskočím
a tryskem k ráji zabočím,
kams na kuřátka v lokálu.
Ať sedlák čeká v močálu!

/Vezme ranec a odejde/

Selka

/přichází a říká/
Tak dlouho pryč je ten můj muž,
proč nevrací se domů už?
Že zbloudil, trnu v úzkosti -
můj muž zůstane v bídosti.
Ach, už se pastýř ozývá,
hned pustím prase ze chliva.

/Odejde/

Sedlák

/přichází a rozhlíží se kolem/
Kde kůň můj vězí - himl švec!
Jsem zbožný, čestný poctivec,
však lotr uplách na koníku!
Já tušil lest v tom podvodníku -

šat s penězi je jeho lup.
 Já největší jsem v světě hnup,
 že taškáři jsem věřil tomu.
 Hle, žena má sem spěchá z domu.
 Stran koně musím zticha být.
 Já chystal se ji hrozně zbít,
 že může být tak tupohlavá
 a pobertovi balík dává,
 já koně dal mu docela!
 Mně víc by rána seděla,
 neb vždy jsem ocenil chytrost svou.
 Teď spasím se jen výmluvou.

Selka /přijde a zdraví/
 Tys, muži, pěšky přišel zpátky?
 A vzal si žák i tvoje zlatky?

Sedlák On lkal, že cesta daleká je.
 Tož aby dříve dostih ráje
 a muže tvého vyhledal,
 já koně jsem mu také dal;
 jak dokluše on k cíli svému,
 dá ihned koně muži tvému.
 Toť jistě správný čin z mé strany!

Selka Tys mužíček můj milovaný,
 máš věrné srdce, poznávám to,
 a beze žertu říkám na to:
 Když určí Bůh a vezme si tě
 již zítra, poznáš napokrytě,
 že u mne vůle pevná je
 i tobě poslat do ráje
 vše, bez čeho tu mohu žít:
 šat, husu, tele a budeš mít,
 též prase a pak peněz dosti,
 bys přesvědčil se o věrnosti,
 i jaký poklad ve mně máš.

Sedlák Ať nic však o tom neříkáš,
 vše duchovní má zůstat skryto!

Selka Vždyť celá ves už, muži, ví to!

Sedlák Kdo už to takhle rozpovídal?

Selka Než do lesa ses s koněm vydal,
já řekla všem, jak s modlitbami
též muži balík s potřebami
jsem do ráje dnes poslat dala.
Ves celá se hned na mě smála
a na všech bylo radost znáti.

Sedlák Ať ďábel sám ti tohle splatí!
To tobě přec se řehonili!
Ach, mám to ženu, Bože milý!
Radš uchystat mi mléko, běž!

Selka Můj milý jdu, a ty přijď též!

/Odejde/

Sedlák /uvažuje/
Muž na neštěstí právem reptá,
když hloupou ženou muž ho zdeptá,
jíž chybí rozum, mysl zdravá,
jež chodí tupě jako kráva,
až připraví ho o statek.
Však když je věrná sdostatek,
ať trpělivě jedná s ní!
Muž někdy též cos zavíní
a také někdy zaklopýtne,
když někomu se na lep chytne
a křidélka si připálí,
svůj rozum k radě nevzal-li.
Ať škodu škodou vyrovnává
a mír vždy doma zachovává,
všem svárům, hádkám čelit chtěje.
Hans Sachs vám všem to z duše přeje.

Osoby:

Hňup

Troup | kocourkovští sedláci
 Ťulpas |

Zloděj Lup

/Hňup přichází s oběma sedláky
 a praví/

Hňup

Dnes obcí my tři sedláci
 jsme určeni jak poradci
 a máme v radě uvážiti,
 jak toho lumpa oběsiti,
 jenž sedí zatím za mříží.
 Co způsobil nám obtíží!
 Mně zmizel s tím mým hnědým koněm.

Troup,
 druhý sedlák

Nač přespříliš se radit o něm?
 Krad koně, tož s ním na oprátku!
 To líp je, než ho držet v chládku
 a krmiti ho ještě k tomu.

Ťulpas,
 třetí sedlák

Věř, Troupe, ty mi, u sta hromů,
 to bereš z huby. Ať jen visí,
 než obec dluh s ním učiní si -
 ten zloděj sotva za groš stojí!

Hňup

A proto slyšte radu moji:
 Ať v pondělí je oběšen!

Troup

Ach, sousedé, to zvažte jen:
 Mé žito jde až k šibonici,
 v něm šleпали by osadníci,
 až budou civět při popravě.
 Když budem věšet nyní právě,
 pak obilí mám na maděru.

- Ľulpas Já nepomyslii na to věru;
 vždýť mám tam také pole díi,
 jejž po otci jsem poďědil,
 je vlevo dole poď stojanem.
 Též pohořel bych se svým lánem,
 až lidé by tam na něm stáli
 a k šibenici zevlovali,
 jak lotra bude věšet kat.
- Hňup Víím radu - lepší nelze dát:
 My teď ho věšet nedáme
 a raděj do žní počkáme,
 než obilí se z pole sklídí.
- Troup Ten nápad se mi moudrým vidí.
 Tři týdny - krátké opoždění.
- Ľulpas Však v pořádku to přece není!
 Tři týdny má-li ještě žítí,
 kdo má mu dávat živobyti?
 Lump každý, víte; mnoho žere.
 Dost peněz nám to, k čertu, bere,
 vždy desetníček za týden.
- Hňup Chci, sousedé, zde říci jen:
 My měli bychom, myslím, spíše
 dát zloději žlab trochu výše
 a necpat ho jak doposud.
 Když nezbachratí jako sud,
 pak bude lehčí k oběšení.
- Troup Chci jedno dát vám k uvážení:
 Když nechcete mu žrádlo platit,
 což na čas mu tak volnost vrátit,
 však poď podmínkou, pravdaže,
 když přísahou se zaváže,
 že do čtyř týdnů bude zpátky
 a strčí hlavu do oprátky.
 My zatím, jak je zvyk náš, víme,
 kol šibenice pokosíme
 a holá budou pole zdejší.
- Ľulpas Toť rada ze všech nejchytřejší.
 Tím spoustu peněz v kapse máme
 a políčka si uchováme
 a zatím lze v té naději
 trest smrti chystat zloději.
 Co říkáš, Hnupe, téhle věci?

Hňup Dřív zloděje se ptejme přeci,
zda návrh náš se líbí j e m u.
A pakliže dá souhlas k němu,
ať běží si! A za ten čas
ať požne pole každý z nás.
Ty, Troupe, jdi, když libo je,
a přiveď z věže zloděje,
my vyslechnem ho tady teď.
Ať neuteče, na to hled!

/Troup odejde/

Ťulpas Co říkáš, Hňupe? Mohl snad
náš Troup nám lepší radu dát?

Hňup Já neřekl bych, ty moudro naše,
že snědl tolik vtípné kaše.

Ťulpas Ha, milý Hňupe, věř, že Troup
je mazaný a vidí hloub
než všichni zdejší rolníci:
věž puklou měli zedníci,
jak radil, spravit hrstkou štěrku;
ba, kdyby Troup žil v Norimberku,
již dávno byl by, tvrdím tady,
on jistě členem městské rady.

/Troup přivádí zloděje na
provaze/

Hňup Slyš, Lupe, na čem radní páni
se usnesli v svém zasedání:
že na měsíc, než pokosíme,
tě na svobodu propustíme,
ať jdeš, kam libo je ti jít.
Však déle nesmíš venku být,
zas přijď a dáš se oběsiti.
To vše hled krátce uvážiti!

Troup Leč přísahej nám dříve tuto,
že přijdeš, jak je rozhodnuto!

/Všichni tři sedláci odejdou/

Zloděj

/sám pro sebe/
 Teď pravdivou chci stvrdit řečí,
 že neviděl jsem bláznů větší -
 vždyť kocourkovské sedláky
 zvou plným právem hlupáky.
 Ti oběsit mě se ctí měli,
 že ztrátou koní utrpěli,
 a teď mi chtějí volnost dát!
 Chci na všechno jim přísahat,
 vždyť dávno řekl kdosi kdesi:
 Snáz přísahat než kácet lesy.
 Mně přísaha je pouhé nic.
 Sem nepřijdu však nikdy víc,
 a když, jen v chřtánu krkavce -
 zpět jít bych platil za hlupce.
 Však v noci přijdu skrytě zase
 a ukradnu, co ukrást dá se.
 A když jsou hloupí, prostoduší,
 z nich vystřelím si, na mou duši,
 a divadlo jim sehraji,
 že prachy mi též přidají.

/Sedláci se vrátí/

Hňup

Tak, milý Lupe, řekni přec,
 jak rozmyslil sis celou věc.

Zloděj

Vás, milí páni z obce zdejší,
 by sotva kdo byl poslušnější.
 Dím přísahy vám slovo svaté,
 že po žních mě tu zase máte
 a můžete mě oběsiti.
 Však račte, prosím, uvážiti,
 zda na stravu též v slušné míře
 mi přidáte - jsem bez halíře!
 Či zas mám krást a lapen být
 a jinde dát se oběsit?
 To nemoh bych pak přijít sem
 a byl bych u vás prolhancem,
 zde pomlouván jak lotr bídný.
 Či mám snad žebrat čtyři týdny,
 až budu bloumat po venkově?
 Ta ostuda pak v Kocourkově -
 jste všude známí u lidí!

Ťulpas

Ba, sousedé, on pravdu dí:
Když bude žebrat v kraji kdes,
má ostudu pak celá ves.
Je dobrák - on se postarejme
a po krejcaru hned mu dejme;
Je sedláků tu třicet právě,
já vyberu to od nich hravě,
však teď mu půjčím v hotovosti.
Na, je jich třicet, snad máš dosti.
Teď k přísaze tři prsty výš,
že za měsíc se navrátíš,
neb máš tu viset k tomu dni,
jak rozsudek a právo zní.

Zloděj

/zdvihne ruku a přísahá/
Tak přísahám tou svatou řečí,
a pro jistotu ještě větší
svou rudou čapku sejmu s hlavy,
tu vezměte si do zástavy,
že vrátím se, ať noc či den,
když mám být u vás oběšen -
to pamatuj si každý z vás!

Hňup

Slyš ještě v jedné věci nás:
Však kdybys lstivě plán náš zhatil
a po žních se sem nenavrátil,
pak nejen že ti provaz dáme
/to nezakrytě přiznáváme/ -
též celá obec, na mou duši,
ti uříznout dá obě uši
a provaz navíc tě pak čeká.

Zloděj

Ach, zbytečně se panstvo leká!
Což myslíte, že čapku všanc dám?
Jen o důvěru, páni, žádám,
než nadáte se, jsem tu zase.

Hňup

V té věci rada dohodla se.
Tož běž si, běž, měj štěstí mnoho
a včas se navrať z vandru toho!

/Zloděj odběhne/

Ťulpas

Ten činí víc, než my jsme chtěli.
Ta čapka, to je poklad celý;
já jako starší pravím vám,
že čapku tu si ponechám.

Nu, proč bych nemoh chodit v ní,
však toliko v den sváteční?
A vrátí-li se zloděj k nám,
já potom s ním se vyrovnám.

Hňup

Teď zprávu obci podat spějam,
co sjednali jsme se zlodějem.
Tam jistě plný souhlas dají.
Vím, že by nikdo z těch, jež mají
zde za největší rozumy,
věc nerozřešil tak jako my.

/Sedláci odejdou/

Zloděj

/se vplíží, nese modrý kabát a praví/
Strach na hlupáky zdejší pad,
že nepomýšlím na návrat.
Však já, ten starý poctivec,
se v krátkém čase vracím přec.
Dnes vplížil jsem se do vesnice
a kozla vzal /je starý sice/
snad Tulpasovi, kdož to ví,
a modrý kabát Troupovi.
Ten pokřik ráno kvůli mně!
Leč na to kašlu upřímně.
Teď do města, kde s jiným zbožím
též tuto krádež v trhu složím,
jak zvyklý jsem. Vždyť do zástavy
já chlupatou svou čapku s hlavy
jsem dal těm selským hamižníkům
a nechám jim ji, hadrníkům -
už zpět ji nechci, tak jsem smělý,
však je by švábi sežrat měli!
Až po žních bude, po práci,
ať čekají mě, hlupáci!
Jen krádeží se živit musím
a jinou práci neokusím.
A přijde-li zlá chvíle v žití,
vím, nemohu se utopiti,
neb jak i staré rčení praví,
co sežrat mají ptáci draví,
to ve vlnách se nezažusí,
to na kůl vzhůru přijít musí.

/Zloděj odejde. Přichází
Tulpas s Hňupem a praví/

- Ťulpas Je po žních skoro, po práci,
 náš zloděj se však nevrací.
 Když nepříjde, až žen se sklídí,
 svou čepici už neuvidí,
 i když si pro ni vzkáže snad.
- Hňup Jen podívej se, Troup jde z vrat!
 Nuž pojďme tam a zeptejme se,
 co nového nám asi nese -
 až pozdě v noci přišel z města.
- Ťulpas Tak odkud, brachu? Co tvá cesta?
 Nic o zloději neslyšel jsi?
- Troup Až večer jsem ho spatřil kdesi.
- Ťulpas A řeks mu, aby zpátky šel?
 Čas jeho včera vypršel,
 měl přijít dát se oběsiti.
- Troup Jak na to, hochu, nemysliťi,
 leč nemoh jsem s ním mluvit krátce,
 neb zloděj měl tam plno práce.
- Hňup A jaké pikle zase kuje?
- Troup On ve vší cti tam obchoduje;
 má samou veteš: nábytek,
 i nářadí má drobítek
 a prodává to v dobré ceně.
 I já jsem koupil neprodleně
 zde modrý kabát od něho.
 Měl také kozla starého,
 ježž odkoupil bych býval rád.
 Však pod dvanáct ho nechtěl dát,
 tož k dohodě jsme nedospěli.
 Věř, byl jak tvůj ten kozel celý,
 roh také měl jen jediný.
- Ťulpas Můj kozel zmizel z dědiny,
 dva dni to bude, na mou duši!
 Když myslím na věc, jak se sluší,
 ten lump krad v naší vesnici!
 Ó, žes ho nedal biřici,
 moh v městě chycen být, můj milý!

- Troup Ach, ti by ho tam oběsili
a my tak přišli o zloděje.
- Ťulpas Mně zdá se, že tvá účast zde je!
Tys dostal kabát od něho
a dals mu kozla starého -
ty také nejsi ve všem čistý!
- Troup To vyvrátím! Ty lhář jsi jistý,
stál kabát třináct krejcarů!
- Hňup Čpí pachem pivních výparů,
ten hostinskému patřil snad.
Hleď trochu si ho očesat,
je, vidíš, plný peří, prachu.
- Troup Ach, jak je mi v něm blaze, brachu!
Však nosit chci ten kabátek
jen v neděli a ve svátek,
neb jeden modrý kabát mám
již doma. Hned se podívám - - -
ten kabát, ksakru, patří mně!
Jej v noci v naší dědině
s tvým kozlem ukrad zloděj náš!
- Hňup Můj milý, jak jej poznáváš?
- Troup Ať skončí kdesi u čerta!
No, ten mě doběh, poberta!
Ach, kam jen oči přitom dal jsem,
že vlastní kabát nepoznal jsem?
Snad, že to byla vskutku láce,
já uzavřel s ním obchod krátce
a neprohlížel, pryč se bral.
Však přece jsem ho trochu ťal,
byť potají jen, zloděje!
- Hňup Žes ťal ho? Jak to možné je?
- Troup Když plné ruce práce měl
a stále se jen ohlížel,
neb byla velká tlačénice
a lidí kolem na tisíce,
já rukaviček pár mu vzal
/ten kabát přec se drahý zdál/
a zmizel tajně raději.

- Ťulpas Nu což, krad zloděj zloději.
 Troup Ne, nekrad, jenom přibral, hochu,
 tím přišel kabát levněj trochu.
 Ťulpas Jen krádeží to mohu zvat!
 Troup Slyš, budeš ještě vidle znát,
 jež potají sis u mne vzal?
 Pak u vás jsem je uhlídal!
 Dřív krást, pak vracet, jak se říká,
 ach, na to zloděj těžko zvyká -
 to na tebe se hodí též!
 Ťulpas Proč teď se o tom zmiňuješ?
 Ten případ se už loni stal.
 A jestli mě chceš tupit dál,
 já zřeknu tě bez řečí.
 Troup Jen uhoď, blázne největší,
 já rozlámu ti potom kosti.
 Hňup /se postaví mezi ně a praví/
 Tak smiřte se! Proč pro hlouposti
 se chcete oba rozkmotřiti
 a navzájem se zmrzačiti?
 Až s felčarem se vyrovnáte,
 hned se stráží co činit máte
 a do vězení oba jdete.
 Dost, když se slovy pokoušete!
 Nač navzájem se chcete špinit?
 Ťulpas Proč z krádeže on chce mě vinit?
 I já jak on jsem poctivec!
 Zlo s tím, kdo tvrdí jinou věc!
 Hňup Ba, vzhledem k žití čestnému
 jste rovni jeden druhému,
 vy dva jste věru správní braši!
 Troup Ty na straně jsi, Hňupe, naší,
 však poctivost - tys zapomněl?
 Hňup Mně nečestnost bys přiřknout chtěl?
 To nápravu as k vozu míníš,
 že vzal jsem ti ji, teď mě viníš?
 Vždyť pak jsem ti ji musel splatit!

Už o tom nesmíš slovo ztratit,
vždyť řádně jsme se o tom shodli,
Ty nestoudníku sprostý, podlý,
já asi hubu rozbiju ti!

Troup Jen rozbij, Hňupe, podle chuti!
No uhoď, já se nebojím!

Ťulpas I já se k řeži připojím,
leč venku, a ne tady právě,
ať mohou duše skákat v trávě!

/Všichni tři odepnou opasky
a v pranici se dostanou ze
světnice ven/

Zloděj /se vplíží dovnitř a praví/
Ti sedláci se tady prali,
i vousy snad si načechrali.
Já za plotem to viděl, zažil,
leč dovnitř jsem se neodvážil.
Ba, zlodějská to byla rvačka!
Teď ranhojič je váže, mačka.
Má Ťulpas v zádech pěkný šrám,
že ruku lze mu vložit tam,
i Hňup má úraz nemalý.
Jak druží dva ho tepali,
má ústa díru vedle díry,
lze vidět zuby skrz škvíry.
A Troup se chudák v krvi plaví,
tu lékař hned tak nezastaví.
Ti pustili mu žilou věru:
Má zuby pryč, nos na maděru.
Já našel po té pranici
i svoji rudou čepici,
již ztratili zde při tom praní.
Svou zástavu už zas mám v dlani.
a přísahy své dluh jsem splatil,
neb zavčas jsem se do vsi vrátil
(a pro svou čest jsem řádný muž.
Chci za sedláky dojít už,
zda milosti bych nedosáhl,
když za stejný jsem provaz táhl.
Vždyť o nás všech to platí tak,
že po peří se pozná pták,
co tkne se cti.

K nim s odvahou,
zda nezamítnou prosbu mou!
Snad jejich hloupost pomůže mi.
Pak sklenku vína dám si s všemi;
ať rovné s rovným k růstu spěje.
To Kocourkovským Hans Sachs přeje.

Osoby:

Sedlák

Jeho dcera

Zloděj

Hostinský "U žebráka"

Sedlák

/vejde a praví/
Zda, Grétko, sis. už přichystala,
co do města bys ráno vzala?
Sýr, máslo, mléko, tvaroh snad,
jak na srdce jsem ti už klad,
a ještě jiné věci k tomu.
A před svítáním s matkou z domu
se ráno na trh vypravíš.

Dcera

Mám všechno. Je však pozdě již,
i musím krávě donést pití,
pak večeri všem připravit
a vše, co zbývá, udělat.
A potom chci už hned jít spat.
Než kohout třikrát zazpívá,
já vstanu, půjdu do chlíva,
hned podojím a krávě dám,
pak na cestu se uchystám -
chci v městě být, než bude den.

Sedlák

Nu, jdi, jak říkáš, jdi už jen.
Já také mnohem dříve vstanu;
než otevře stráž městskou bránu,
chci být už tam. Mám nájem platit,
můj pán ni haléř nechce tratit,
i zve mě k soudu kvůli dluhu.

Dcera

Kup do vlasů mi modrou stuhu
a rukavičky žluté zcela;
k nimž červenou bych tašku chtěla.
Chci v zimě pilně sprádat len,
být čilá, hbitá den co den -
nu, pověz: Koupíš, tatíčku?

Sedlák Jen hlídej pilně kravičku,
hnůj vyvážej, pak nastel zas
a krm ji dobře v pravý čas,
ať může mnoho mléka dát -
vše koupím ti pak v trhu rád - - -
Kdos klepe. Jdi a koukni tam!

Dcera Jde, otče, cizí člověk k nám.

Sedlák Tak otevř mu a pusť ho dál,
snad exekutor zavítal...

/Zloděj vejde a praví/

Zloděj Všem dobrý večer! Prosbu vznáším,
zda přes noc smím být hostem vaším.
Je pozdní noc už bohužel,
už do města bych nedošel,
však brzy ráno musím tam.

Sedlák Když přijmeš zavděk, co ti dám,
jak na vesnici bývá zvyk,
a jsi-li řádný nocležník,
mám slámy, sena velmi mnoho.

Zloděj Věř, srdečně se těším z toho,
jen když mám aspon přístřeší.

Sedlák A co tvá cesta zítřejší?
Chceš se zbožím snad na trh jít?

Zloděj Mně mnoho dluží zdejší lid
zde v městě, ve vsích okolních,
však nezaplatil nikdo z nich,
hned ráno chci dluh vymáhat.

Sedlák Já šel bych s tebou tuze rád.
Kol půlnoci už můžem jít,
neb celou noc teď měsíc svítí,
znám pěšiny i cesty zdejší.

Zloděj Já nejsem o nic lenivější
a ve městě mám mnoho práce.
Jsem po jídle, jen spát chci krátce,
ať ráno mohu časné vstát.

Sedlák

Tak platí! Teď jdem oba spat,
však pro dnes chlév můj zavděk měj,
tam sena, slámy habaděj,
tož posilni se klidným spaním,
já probudím tě před svítáním.

/Oba jdou ven/

Dcera

/přijde a praví/
Mám umyto a ohen zhas.
Už uklidil se každý z nás,
spí cizinec i domácí.
Já také už mám po práci
a v domě se nic nehne ani,
tož uložím se také k spaní,
sic ráno bych pak sotva vstala
a jarmark bych pak promeškala,
kde otec, jak mi slíbil včera,
vše koupí, co si přeje dcera.

/Odejde/

Zloděj

/se vplíží a praví/
Teď každý leží a spí dál;
já z pelechu jsem proto vstal,
zde moh bych něco ukrást v domě,
leč umění mé podvedlo mě:
je každý kout jak vymeten,
vše haraburdí bídne jen
a z lůžek sláma, seno trčí.
Ať hlavu člověk kam chce strčí,
nic nenajde se, hled kam hled,
zde není stříbro, cín neb měď,
zde není peněz ani šatů -
žel, paní Bída domov má tu.
Jen starou krávu zhléd jsem tady,
a s tou si budu vědět rady:
Já do stáje se vplížím hbitě,
jí odvážu a vezmu skrytě,
pak do lesa s ní s kuráží,
kde u stromu ji uváži
a nechám stát. Pak přiběhnu
a v chlévě si zas ulehnu;
pak sedláka vším umem svým
až do němoty ohloupím,
že nepozná svou krávu v cestě
a pro mne ji pak prodá v městě.

Však co tu stojím? Rychle zpět,
on vzbudí se co nevidět.

/Zloděj vyjde ven/

Sedlák /přijde, protahuje se a praví/
Už dvakrát kohout ozval se,
tož chystat se je na čas.
Teď vzbudím hosta neprodleně,
jenž doposud si hoví v seně.
Má v hlavě, zdá se, těžké stíny
a je to chlapík tuze líný.
Hej, nocležníku, vzhůru, hola,
už na cestu nás město volá!

Zloděj /přijde, protahuje se, zívá, protírá si
oči a říká/
Můj milý, ty se oblékni!
Já zajdu do vsi sousední,
mně jeden sedlák dluží tam.
Ty jdi pak zvolna za mnou sám,
já u lesíka čekat budu.

/Odchází/

Sedlák Jen jdi a já pak také půjdu...
Ten mnoho peněz získá v skutku,
a ne-li, bude tonout v smutku.
Ach, vědět, jaké kšefty smlouvá!
Mně chováním se nezamlouvá.
On v žádném slově neobstojí
a v jaké hadry se to strojí!
Nu, kdo jak on se potlouká,
ten na parádu nekouká.

Zloděj /přichází k lesíku a praví/
Hle, tys už tu? Však bude ráno.
Div divoucí! Toť neslýcháno!
Ten prolhanec, ten sedlák šelma,
ten všivák řek, že peněz nemá
a splatil místo mincí bernou
svůj dluh mi touhle krávou černou
a přísahal, že tenhle spratek
má cenu nejméně osm zlatek.
Má sotva čtyři! Okrad mě!
Však já mu nadám náramně!
Pojď, příteli, a pohled blíž,
ty lépe krávám rozumíš.

Sedlák

/prohlíží krávu a praví/
 Aj, to je dobrá kráva věru.
 A za svědka si boha беру:
 Ta připomíná kravku moji,
 jež v chlévě mi sama stojí;
 roh, vémě, barva stejná je,
 jak vzal bys mi ji ze stáje.

Zloděj

Ach, kráva krávě podobá se.
 Však ocen ji, a kolik, zdá se,
 že v hotovosti bude za ni?

Sedlák

Šest zlatých. Věř, že bez váhání
 bych vloni ji byl koupil sám.

Zloděj

Co pochůzek já v městě mám,
 než všechny dluhy povybaru!
 Já zdržovat se nesmím věru,
 nu, prodej mi tu krávu, ano?
 A vezmi, co ti bude dáno.
 Tys muž, jenž lépe tomu hová.
 Pak s penězi přijď k "Žebrákovi",
 kam za tebou se navrátím,
 co utratíš, rád zaplatím
 a ještě dám ti na skleničku.

Sedlák

Co nejvíc řeknu za kravičku,
 jen důvěru svou rač mi dát!

Zloděj

Můj milý brachu, z duše rád!
 Já zatím město projdu teď,
 ty s kravkou jdi a prodat hleď!

/Sedlák odejde s krávou/

Toť největší svou hloupostí
 je blázen v celé farnosti:
 on vlastní krávu prodat jde
 a mně, co strží, odvede -
 je věru hoden spropitného!
 Však byl bych bloud, jít vedle něho,
 radš od trhu dál úprkem!
 Tam vzal jsem vola před rokem,
 i s koněm jednou v trysk se dal,
 co měšců kupcům uřezal
 a spáchal spoustu nepravostí
 v své špatnosti a prohnání.

I musím prchat před lidmi tu,
lézt do skryší a do úkrytů,
neb kdyby stráž mě načapala,
hned do lapáku by mě dala,
bych na konopném jezdil koni
a zvonem byl, jenž v poli zvoní.
Tož abych nepadl do neštěstí,
já do hospody musím vlézt.

/Odejde/

Hostinský /vstoupí a mluví sám pro sebe/
Tak dnes prý zase jarmark zde je.
Však prázdnotou můj výčep zaje
a nikdo z hostů nechce jít,
ach, odkud mám brát živobyť?
Zde malou činži platím sice,
křtím pivo vodou z polovice,
též hrabivost se k tomu pojí,
neb píšu všechno křídou dvojí,
však nic mi to dnes nepomáhá,
mých dlužníků se počet vzmáhá;
též v žebráky, v své hosty denní,
já za rok vložím celé jmění,
ač mnozí z města ven je hnali
a po zádech jim holí psali.
Dluh na zeď napsat - co tu spreví?
Měl kabát jsem vzít do zástavy!
Co mám já z téhle bídné smečky?
A nemít jiné obchůdečky,
ať se ctí nebo s trochou špíny,
jak žil bych z téhle chamradiny?

Sedlák /přichází a praví/
Ať Bůh ti zdar dá, hosty chrání!

Hostinský To bylo by i moje přání,
vždyť letos tři mi oběsili.

Sedlák Snad zabloudil jsem, brachu milý,
mám "U žebráka" čekat, víš?

Hostinský Ty, příteli, se nemýlíš!
A koho hledáš u mne v šenku?
Jen počkej, přijde za chvíli.

Sedlák Já komus kravku na trh vzal;
ten přijít sem mi přikázal,
sem peníze mu přinést mám.

Hostinský Když přikázal ti přijít k nám,
toz posad se a vypij sklenku,
on objeví se brzy zvenku.

/Přichází zloděj/

Sedlák Můj přítel, hledme, tuhle jde!

Zloděj Nu, co je s krávou, sousede?

Sedlák Pět tolarů jsem dostal krátce
a dobrého jsem našel plátce,
zde máš je všechny, milý můj.

Zloděj /vezme tolary, jeden vrátí sedlákovi a praví/
Hleď, odměnou je jeden tvůj,
že kráva dobře prodána.
Teď budu pít až do rána!
Dej, šenkýři, pár kuřat smažit,
sem s vínem, ať se můžu svlažit,
nám dvěma přej pít do libosti!

Hostinský Jen jaternic tu máme dosti
a nic krom piva u nás není.
S tím račte býti spokojeni,
neb nemám kuře ani víno.

Zloděj Ó šenkýřská ty nuzotino,
kdo měl by žrát tvé jitrnice,
pít zkyslé pivo ze sklenice?
Půjč konev mi a dej sem mísy,
mám nápad: ihned pospíším si
kams do jídelny. Nazpátky
jsem s vínem tu a s kuřátky
a pak si pěkně kolem stolu
my k hodování sednem spolu.

Hostinský Běž, milý hoste, za roh hned,
jdi do jídelny pro oběd.

Zloděj A ještě plášť mi zapůjč k tomu,
ať skryji to, až s vínem domů
a s kuřátky se vracet budu.
Sic bylo by ti pro ostudu,
když nes bych jídlo do hostince.

Sedlák Však spěchej, vrať se ve chvilince,
neb nemám času na čekání.
Hned musím k soudu, mám tam stání,
pak něco v trhu koupit dceři
a do vsi dojít, než se zšeří.

/Zloděj odejde/

Sedlák Ten muž je štědrý po mém zdání,
já dřív si toho nevším ani,
má někde dobrý obchod asi.

Hostinský Dost hostívám tu pestré chasy:
zde žebráci a tuláci
a kramáři a roštáci,
zde pobudové denně jedí,
čím živí se, jen bozi vědí.
Tož tyto hosty mám co den,
jde jeden sem a druhý ven,
však lepších hostů najde mnoho.

Sedlák Též nechci být tvým hostem dlouho,
ač za dobrý tvůj podnik platí.
Jen s kuřátky ať on se vrátí!
Hle, dcera má sem běží zvenku,
mám cos jí koupit za chvilenu.
Proč utíkáš jak zajíc k lesu?

Dcera Ach, otče, zlou ti zprávu nesu:
jak dojít šla jsem časně zrána,
tu vidím, že ten chlap prohnáná
nám krávu ukradl ze stáje.

Sedlák Ať samým ďáblem ztrestán je!
Ten lump ať, Bože, ztratí hlavu!
Dnes ráno sám jsem mu tu krávu
zde v trhu prodal, pobertovi,
a s penězi šel k "Žebrákovi".
Mně potouchlým se sice zdál,
pln starostí jsem v noci spal.

Ach, snad jsem slepý byl v té chvíli,
 bloud bláznivý a pošetilý,
 že nepoznal jsem vlastní krávu -
 ta ostuda, že zmát mi hlavu!
 Že patří mně, sic měl jsem zdání,
 když ved' ji ke mně za svítání,
 však on mě slovy ošálil.
 Jak hanbu svou bych utajil?
 Já ve farnosti - bez řečí -
 jsem blázen ze všech největší,
 že vlastní krávu jsem mu prodal!

Hostinský Ten lump šloh taky, abych dodal,
 i plášť můj, mísu, konvici!

Sodlák Máš pravdu o tom zlotřilci,
 už rozžehnej se s věcmi těmi!
 Jak proplete se ulicemi,
 ten nepříjde už k tvému stolu.

Hostinský Hned letím za ním vzhůru, dolů,
 jej při tom činu dopadnu,
 své všechny věci popadnu,
 hřbet pořádně mu namaluju
 a u soudu ho obžaluju,
 ať s těmi lotry bez prodlení
 ten lump je vsazen do vězení,
 ať visí, na tom nesejde!
 Již běžím, brachu, počkej zde!

/Odběhne/

Jen běž! Já chtěl bych přísahati,
 že pro nás dva čest stejně platí:
 Je zloděj lump, i kdo ho chrání.
 Z vás každý stejný díl má v dlani,
 dva tolary tak rázem schvátí.
 Já třetí jsem, kdo vše to platí.
 I já však tolar strh si hned:
 šest dostal, ale přiznal pět,
 on odměnou dal jeden sám -
 dva tolary i já tak mám.
 Má tedy po dvou každý z nás
 a poctiví jsme stejně as.
 Je hostinský jak hosté jeho,
 pták pozná se dle hnízda svého.

Dcera Pojď, otče, z téhle díry ven,
sic budeš také pověšen!

Sedlák Chci tady zůstat ještě chvíli.

Dcera Ach, utečme jen, otče milý,
nač máme tu jak blázní stát?
Pojď po krámech se podívat,
ať domů si pak z trhu nesu
tu modrou stuhu do účesu,
kup tašku mi a rukavice!

Sedlák Já rád ti koupím ještě více,
když nedáš matce slovem zprávu,
že pro zloděje vlastní krávu
jsem prodal dnes a dal mu za ni
pět tolarů. Pak bez váhání
ti koupím tašku, rukavičky
a stuhu - navíc se střevíčky.
Buď dnes, neb zítra ráno chci
si půjčkou peněz pomoci
a černou krávu koupit znova.

Buď tiše, matka ani slova,
ať v nejmenším se nedoví to!
Jak nechutné, ach, bylo by to,
mít celý rok jen "houbovou".

Teď zásadu mám takovou:
Víc poběhlíky nebrat domů,
vše dobře skrýt a zámek k tomu
a před vraty zlou chášku nechat.
Pojď, milá dcero, nutno spěchat,
sic bude hůř, ač teď už zle je.
A dobrou noc Hans Sachs všem přeje.

Osoby:

Opat

Pan Oldřich, mnich

Jindra, žárlivý sedlák

Elsa, jeho žena

Preclíček !

Řepář ! sedláci, Jindrovi sousedé

/Přichází Opat s panem Oldřichem/

Opat

Jak je to štěstí divuplné,
to nikoho vším nezahrne;
kdo po pravdě smí říci z lidí,
že ve všem všudy štěstí klidí?

Pan Oldřich

Což, pane, bolest cítíte,
že štěstí takto viníte?
Jste opat - kníže. Mohlo snad
vám štěstí ještě více dát,
což bohatstvím vás nenařadilo?

Opat

Však proti tomu zas mi vzalo
stav manželský, jenž posvátný je.
A to mi bolest v srdci lije,
že smrtí mou pak vymře zcela
i mého jména pověst skvělá,
i starý rod a pokolení.

Pan Oldřich

Můj pane, důvod k nářku není!
Kéž po manželství netoužíte!
V něm bolesti jsou zjevné, skryté,
a stálý nářek za vším letí,
ať pro malé či velké děti:
z nich jedno stůně, druhé, kdoví,
zas nezdárné je skutky, slovy;
s tím byste jednou měl jen svízel
a neúctu a hanbu sklízeti.

A vzít si ženu hašteřivou,
pak poznal byste bolest živou:
svár, hádky, k nimž se muka druží,
že sotva byste unes kůži,
a denně v domě mezi svými
se rvátí s lidmi služebnými.
Vše sladké, dobré nebývá,
co v manželství se třeptívá!
I bolu je v něm víc než dost,
zášť, závist a též žárlivost -
s tím vším se vy však netrápíte.

Opat

Ba, pane Oldřich, pravdu díte,
já žiji zcela bez starostí.
I povedem to v budoucnosti
jak vedli jsme to dosavad.
Já v manželství jsem viděl snad
jen koláče, nic z trpké kaše.

Pan Oldřich

Nechť přesvědčí se Milost Vaše,
že v manželství je leccos denně,
co po chuti je trochu méně;
co nářku před vás přijde jen
od zlých i dobrých mužů, žen!

Opat

Ba, ani jeden den můj není
prost nářků, hodných podivení,
že nikdo nemá ani zdání.
Hle, vpředu slyšet zaklepaní,
tož podívat se jděte k bráně.

Pan Oldřich

/vyhlédne ven a praví/
Tam čeká selka z Dolní Báně,
je ženou Jindry Bezhlavého,
chce postesknout si na cos zlého;
je její muž tak hrubý, tupý -
jak žárlivostí jeho úpí!

Opat

Tak jděte ven a přiveďte ji,
ať vyslechneme nářek její.

Selka

/vstupuje a praví/
Jdu s důvěrou k vám, vzácný pane,
že poradíte utýrané.

Pan Oldřich To uslyšíte cosi kdesi!
Vše uvěří, z ní střílet lze si.

Opat Co na mysli vám, paní, tane?

Selka Můj muž je starý, vzácný pane,
však žárlí na mě dnem i nocí,
div n-přived mě do nemoci.
Ten všude slídit dokáže
a hrozí, že mě uváže,
jen abych doma stále byla;
co pranic jsem už zakusila!
Když po jiném jen stočím zrak,
ač k němu ani nejdu pak,
hned zve mě courou ucouranou
a tupí, bije tvrdou ranou,
že nemohu to snášet již.

Opat Má dcero, z toho, co zde díš,
jsi k záletům as nakloněna,
snad bylas při tom usvědčena,
má jistě důvod k žárlivosti!

Selka Ne, pane opat! V počestnosti
jsem dodnes žila s mužem svým,
s tím starým hrubcem žárlivým.
A proto věřím bez výhrady,
že s žárlivcem si víte rady,
a ne-li, ztratím rozum snad.

Opat Zde nelze lepší radu dát,
než aby ten váš starý zlobil
si v očištění snad měsíc pobyl
a za žárlivost pykal tam.

Selka A musí umřít, že se ptám?

Opat Tak jest! Však když si bez prodlení
tam odpyká trest ze žárlení,
z muk očistce má zbožná slova
mu mohou vrátit život znova.
Pak bude klidný, srdce ryzí,
a žárlivost - ta navždy zmizí.

Selka Kéž tohle, pane, uděláte!

Opat A co mi za to, paní, dáte,
když zbavím ho té žárlivosti?

Selka Kdys doma v chlévě, Důstojnosti,
jsem hrnec peněz zakopala,

ten za odměnu bych vám dala;
 mě napadá, když vzpomínám si,
 že sedm hřiven je v něm asi;
 však přinést vám ten hrnec chci,
 až můj muž bude v očištěci -
 on potouchle jen po mně zírá.

Opat

Tož úmluva se uzavírá.
 Však o všem mlč jak mál okterá!
 Dnes pošli muže do kláštera,
 ať přinese mi jako dar
 cos k jídlu: sýr neb vajec pár.
 Svě umění pak na něm zkusím,
 jej do očištěce podstat musím!

Solka

To ráda, pane, udělám,
 hned starého sem pošlu k vám.

/Odejde/

Pan Oldřich

Jak líbí se vám, Blahorodí?
 Vše, co jsem řekl, se na ni hodí.

Opat

Svou prostotou se rovná krávě,
 leč vhod mi přišla proto právě.
 mě na radu se prostě ptala
 a na muže si stěžovala:
 mám prý ho zbavit žárlivosti,
 sic nechce s ním být v budoucnosti.
 Já radil jí chtít pobavit se,
 že pošlem ho do očištěce,
 ať za žárlivost žár ho pálí.
 Jen jak bychom to udělali?
 Toť radte ať se věc nám zdaří
 a hrnec mincí u nás září,
 ať starý hrubec se tu svíjí,
 ať sehrajem s ním komedii.

Pan Oldřich

To věru je mi málo známé,
 jak do očištěce chlapa dáme.

Opat

Sám ukáži jak jíti na to,
 však mlčet o tom - buď vám svato!
 Jej patrně ta selská dcera
 dnes pošle ke mně do kláštera;
 zde sladké víno pro uspaní
 chci nalévat mu bez ustání;
 až spánek ho pak udolá,

že poklesne jak metyola,
pak vložíme ho u choru
v hrob zbudovaný z mramoru.
Jak pokračovat má ten špás,
včas opět vyrozumím vás.
Ten nápoj stojí v krásné sklínce
v mé skříni. Až vás po chvíli
proh pošlu, jen pak vemte pravý!

Pan Oldřich Už jde ten sedlák tupohlavý!

Sedlák /přináší v koši hrušky a říká/
Jdu s máslovkami, vzácný pane,
jsou čerstvé a jak malované,
chcem s ženou vám je nechat.
Ať koš se, prosím, neztratí,
já poznal bych ho po té stuze.

Opat Znáš hrušky věru přeboze,
jsou zimní, tedy tvrdé asi -
to zuby spíš bych vylámal si
a k jídlu se teď nehodí.

Sedlák Když po slámě se rozhodí,
pak, pane opat, do hromnic
je můžete jíst jako nic.

Opat Řeč o hruškách již ukončiti!
Teď přinese pan Oldřich pití,
jež v opatství je v té mé skříni.

/Podá Panu Oldřichovi klíč a ten
odejde. K sedlákoví/

Tak jak se daří hospodyně?

Sedlák Ta sedí doma, přede, pěje,
tak vesele, až dům se chvěje;
sám nevím, proč je štěstím zpita,
vždyť třikrát dnes už byla bita.

/Pan Oldřich přichází s uspávacím
nápojem a říká/

Pan Oldřich Dva sedláci se venku hlásí,
jež Vaše Milost pozvala si.

Opat Tož vyřídte jim poručení,
ať přijdou ke mně bez prodlení!

/Pan Oldřich odejde/

Ty pij a jen si sedni k tomu,
pak poběžíš hned zase domů.

Sedlák /vyprázdní sklenku, podává ji Opatovi
a praví/
Ach, jak mi chutná tohle pití!
Rač, Bože, číš zas naplniti!

/Vejdou oba sedláci/

Opat Kde máte nájem, o nějž žádám?
Když ztluču vás a když vám nadám
a pak vás vsadím do šatlavy,
už slyším náрек na bezprávi!

Preclíček Nač, Výsosti, to rozezlení?
Jak budeme mít po mláčení,
hned desátek tu od nás máte.

Opat Tož přijďte pak a dluh mi dát.

/Sedlák Jindra klesne na lavici/

Řepař Hleď, jak náš soused tady spadl!
Pojď, pomůžeme mu zas vstát.

/Sedlákovi klesnou ruce i nohy.
Druzí dva jím zalomcují/

Mám strach, že raněn mrtvicí.

Opat /si prohlíží Sedláka a praví/
Tak jest! Proč pravdu neříci?
Jen hleďte! Je jak stěna bílý
a síly ho již opustily;
hle, už se nos mu špičatí,
zrak strnulý jak v závratí;
teď ustal - ten je mrtvý již!

Proclíček Z té rány se už nevzbudíš?
My ještě včera spolu byli
a podmásli jsme spolu pili -
Jak rychle člověk pohasne!

Řepař Co řekne žena? Užasno,
až zprávu domů podáme jí,
že právě zemřel manžel její
zde v klášteře.
Což, řekneš jí to?

Proclíček Té nebude to příliš líto,
neb Jindra s tou svou žárlivostí
se natrápil jí víc než dosti,
jak ví už každý ve vsi naší.

Opat /oběma sedlákům/
Nuž, mrtvého se chopte, braši,
s ním do kostela k choru jděte,
hrob z mramoru tam naleznete,
je před oltářem zbudován -
tam sedlák bude pochován.
Zpěv, průvod ráno uchystáme,
mši zádušní za sloužit dáme
a vyřiďte té zbožné paní,
ať zítra ráno přijde na ni.

/Sedláci odnášejí "mrtvého".
Přichází Opat s Panem Oldři-
chem/

Už sedlák leží v hrobě tam,
teď jděte, než se setmí vám,
jej tajně z hrobu vytáhněte
a do vězení uvrhněte,
ať do půlnoci leží v base.
Až z opojení rozkuká se,
vy zahřmíte hned na žárlivce:
"Jsi mrtav, přišels do očístce!"
Pak zmrskáte ho pevnou dlaní,
že žárlivý je na svou paní.
Dál taškárství s ním tropte sám,
jak poučení dal jsem vám.
Však potají ať vše se zběhne,
ať nikdo nic kol nepostřehne!

Pan Oldřich Dám do očiště chlapa toho
a pobavím se přitom mnoho.
Je za žárlivost trest ten smělý,
ať myslí na to život celý!

/Odejde/

Opat To doopravdy rád bych zhléd,
co udělá ten selský hřbet,
až řekne Oldřich otevřeně,
že v očištěci je kvůli ženě.
Ach toho nářku, toho lkaní!
Ten šprým je věru k popukání!

/Odejde/

Pan Oldřich /přináší Sedláka, složí ho na zem a praví/
Ten sedlák, to je brímě pěkné!
Chci vidět, co as tomu řekne,
až probudí se potom v base,
neb neví, jak věc udála se.

Sedlák /si odkašle, vstane, hmatá do všech čtyř
rohů a praví/
Co, k čertu, se to stalo se mnou?
Jak přišel jsem v tu díru temnou?
Nic neslyším, nic nevidím tu,
jen čtyři zdi jsem nahnát v skrytu.
Ach, jak jsem se sem dostal asi?
Eh, na svou ženu zavolám si:
"Hned otevř, Elso, pusť mě ven!"

Pan Oldřich Jsi v očištěci! Buď zticha jen!
Zde posedíš si ještě v potu
a zkusíš strast a všechnu slotu
jak jiné duše potrestané.

Sedlák Ach, kdeže to jsem, Kriste Pane?

Pan Oldřich Jsi v purgatoriu, můj synu.

Sedlák Já nejsem zvyklý na latinu,
nuž řekni mi to v naší řeči.

Pan Oldřich Tvá radost bude sotva větší!
Jsi v očištěci teď za svůj hřích.

- Sedlák Ach, tady přijde draho smích!
A řekni mi, jsem mrtvý již?
- Pan Oldřich Jsi zničen pitím. Teď to víš.
I tělo tvé již v hrobě leží.
- Sedlák Zde nadávat je vhodné stěží;
to ubohá jsem duše jen?
- Pan Oldřich Teď skloň se, budeš potrápen!
Máš poznat muka v očistci,
však zmrskám ti jen zadnici.
- Sedlák Ach ouvej, ouvej! Pro pět ran,
proč mám být takhle potrestán?
- Pan Oldřich Žes nevěřil své zbožné ženě
a žárlils na ni nezkroceně
ten celý čas, co byl jsi v světě -
trest za to denně nemíná tě.
- Sedlák Já velmi na ni žárlil sic
a bohužel vždy víc a víc,
já měl tu ženskou tolik rád,
a proto jsem jen žárlil snad.
Mně neřek nikdy ten náš mnich,
že žárlivost je těžký hřích
vždyť jinak bych se chránit hleděl!
Ty, prosím, bys mi nepověděl,
zda ďábel jsi a kdo jsi as,
že mrskáš mě tu jako ros?
- Pan Oldřich Já nejsem ďábel z temnoty,
jsem jenom duše jako ty,
i já mám trpět v očistci.
- Sedlák Můj milý, ještě vědět chci:
Jsme dvě jen duše ztrápené?
- Pan Oldřich Ba, bídná duše! - Ach, ne, ne,
jich tisíce se tady škvaří,
však žádné z nich se nepodaří,
co v očistcových mukách jsou,
buď zřít neb slyšet družku svou.

/Odejde/

- Sedlák Jsme - slyšíš? - v říši v hloubi země?
 Ach, již mi zmizel. Neslyšel mě.
 Já ubohý, já bídný, běda,
 jsem mrtev a Bůh milosti nedá!
 Má žena, děti - ach, to bolí!
 Já želím stád svých, luk a polí
 a peněz, jež jsem v zemi skryl,
 když na světě jsem ještě žil!
 Teď musím trpět na věčnosti.
 Jen kvůli mrzké žárlivosti
 můj život, běda, přerván je mi.
 Let šedesát jsem šlapal zemi,
 snad osm byl bych ještě žil,
 jen kdybych býval nežárlil.
- Pan Oldřich /vejde s chleb m a vínem/
 Na chléb a víno, pij a jez,
 to přinesla ti žena dnes
 jak obět při mši v chrámu Páně.
- Sedlák Ach, dík jí! Dosud myslí na mě,
 snad přec mě trochu ráda měla,
 až mnoho zlého vytrpěla -
 I duše jedí jako kdysi?
- Pan Oldřich Ba, dávno jíst už navykly si.
- Sedlák Proč nepřinesla svíci as,
 pak moh bych vidět kolem nás,
 tma tmoucí je tu docela.
- Pan Oldřich Však přinesla! Leč shořela,
 když při mši se ti zpívalo.
- Sedlák To u sta hromů zbývalo!
 Zde potřebí je více záře
 než tam těm mnichům u oltáře,
 těm stačí přece světlo denní.
- Pan Oldřich Teď jez a pij, nech osvětlení,
 být v očištění to není špás!
- Sedlák /se napije a praví/
 Ach, jak je trpký tenhle kvas,
 je nejtrpčí, co v sklepe měla.,
 a že se, neřád; nestyděla
 jej za obět mi na mši nést!
 Ach, řekni, kdy mi skončí trest,
 já do nebe bych běžel hned.

Pan Oldřich

Můj milý, sotva za sto let!
Tys dlouho hřešil žárlivostí,
máš dlouho pykat na věčnosti,
leč duše tvá, toť rozumí se,
když svatý opat přimluví se,
zas v tělo vejde neprodlené
a ty se vrátíš na svět k ženě.

Sedlák

/sepne ruce a praví/
Ach, kéž se vrátím na svět vnější!
Pak byl bych z lidí nejzbožnější.
Už nežárlil bych do skonání
a ženu svou bych bez váhání
vždy ve všem všudy vyslyšel,
jen abych sem zas nepřišel.

Opat

/přichází, přináší uspávací nápoj a sděluje
tajně Panu Oldřichovi/
Už, prosím, žertů zanechte!
Teď sedlákovi napít dejte,
ať usne, a než vzejde den,
buď do hrobu zas odnesen
a pak ať po svém zmrtvýchvstání
jde domů k dětem a k své paní.

Pan Oldřich

/dává Sedlákovi pít/
I sladké víno vypij teď,
je od tvé ženy za obět.

Sedlák

Ach, to mi chutná, namouvěru!
Je velký sud ho u zdi v šeru.

/Sedlák klesne. Pan Oldřich ho
odnáší/

Pan Oldřich

Teď není to tak těžké břímě.
Nu, jedl tady velmi střídě,
já přesně měřil žárlivci,
i vyprázdnil se v očiště.

/Přichází Opat a praví/

Opat

Už poležel si v mukách dosti
a vyléčil se z žárlivosti.
A věřil zcela, jak byl zpraven,
že života byl svého zbaven.
Teď vzkříšen bude za chvíli,
k ženě, dětem popílí.
Vždyť on i ona, jak tu byli,
jsou oba stejně pošetili.

Sedlák

/se vzbudí a praví/
 Ach, pane opat, díky vroucí,
 že přispěl jste mi ku pomoci
 a život můj jste opět dal mi,
 jak jedna duše sdělila mi,
 co v očištění též se mnou byla.

Opat

Žij dále s ženou, jež ti milá,
 však ne v té strašné žárlivosti -
 tvá žena je vzor počestnosti!

Sedlák

Jen buďte, pane, bez pochyb!

Opat

A nyní rychle domů syp!
 Já půjdu za svou povinností,
 v chrám zvou mě ranní pobožnosti.
 Přijď do kláštera v neděli,
 mým hostem budeš, příteli,
 neb do podrobná slyšet chci,
 co vše se sběhlo v očištění.

/Odejde. Přicházejí oba Sedlákovi
 sousedé/

Řepař

Nám venku kdosi povídal,
 že soused Jindra z mrtvých vstal.
 Nás posílá sem žena jeho,
 co na tom je asi pravdivého,
 že po klášteře on teď bloumá
 a že je živý, jak byl doma.
 Já nevěřím však téhle zprávě.

Preclíček

Když naklamou mě oči v hlavě,
 tam po chodbě se Jindra blíží!
 Jak vážný je a přísně vzhlíží,
 jak dítěti by usek hlavu,
 neb vlk mu sežral celou krávu.

Řepař

Ba, je to jenom duše jeho,
 jež vyšla z žáru pekelného -
 Pojď, rychle před ním prchnem, brachu!

Sedlák

Jen stůjte, stůjte boze strachu,
 zas živého mě tady máte,
 jen stůjte, ať se podíváte!

/Sedláci se zastaví/

Preclíček

Ty, sousede, jsi zdrav už zase?
A kde tvá duše toulala se?
To byla v pekle či u Boha?

Sedlák

Ach, duše moje přebohá
se v očištění zle trápila,
kde celý měsíc pobyla.

Řepař

A čím tam trpěl nejvíce?

Sedlák

Těch muk a strastí tisíce!
Jak trýznili mě krutě, Bože!
Jen málo jídla, tvrdé lože,
též myši mě tam sužovaly
a vši a blechy mě tam žraly;
mě matkami tam často bili
a často záda zkrvavili;
džber pro potřebu v koutě stál
a překrutně zapáchal;
v tmě tmoucí jako v hrobě byl jsem
a slunce, hvězdy nespátril jsem.
Tam ani loučí nesvítili.

Preclíček

Čím prohřešil ses, Jindro milý,
že mlátili tě tam i pruty?

Sedlák

Má duše měla osud krutý,
že na ženu jsem žárlil. Není
hřích větší v světě nad žárlení.
A proto, milí sousedé,
ať žárlivost vás navede,
trest krutý hrozí žárlivci
a bičování v očištění.
Teď pojďte se mnou domů k ženě,
žít budem šťastně, spokojeně
a budem novou svatbu mít.
Já chci se zcela polepšiti
a do očištění, kde tak zle je,
už nechci zpět. To Hans Sachs přeje.

Tento text byl rozmnožen jako neprodejný rukopis, který je majetkem **DILIA**. Není dovoleno dále jej prodávat, půjčovat nebo opisovat. Pro divadelní provozování nebo jiné veřejné užití díla lze rukopisu použít pouze v případě, že DILIA jako agentura zastupující práva autora či překladatele udělila souhlas k šíření díla,, a, pouze takovým způsobem, který tato autorská práva (zahrnující mimo jiné i právo autora schválit či neschválit podstatné úpravy textu) respektuje.

Další podmínky pro provozování díla jsou nadále určovány zákonem ČNR č.33/1978 Sb. a vyhlášky č.75/1978 Sb.

Pořadatelé ochotnických divadelních představení jsou povinni oznámit DILIA do 14 dní od každého, tedy i opakovaného představení údaje pro vyměření a výpočet autorské odměny za provozování divadelního díla.